

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsurile de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

Povești și Povestiri

Prin intermediul poveștilor dezvoltarea de abilități de viață, reflecția asupra valorilor, comportamentelor și întâmplărilor se întâmplă mai natural, cadrul de poveste ducând elevii cu gândul și la momentele în care, poate, ascultau povești de la cei dragi. Prin intermediul poveștii elevii pot să:

- ✓ Exerseze cititul și să își îmbunătățească vocabularul,
- ✓ Reflekteze la experiențe de viață pe care le au și ei,
- ✓ Acumuleze multă informație într-un mod ușor și plăcut (ex. noțiuni de fizică cuantică în „Alice în țara minunilor”, noțiuni de teoria relativității în „Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte”)¹,
- ✓ Își dezvolte creativitatea,
- ✓ Mediteze, reflecteze, reacționeze cu privire la un subiect sau la o situație,
- ✓ Aibă o stare mai bună, mai pozitivă, poveștile despre situații bucurătoare stărnesc apetitul pentru a manifesta această bucurie,
- ✓ Identifice modalități de soluționare a problemelor,
- ✓ Înțeleagă situații, importanța valorilor și a manifestării lor,
- ✓ Își identifice emoțiile pe care le au și să le dea un nume.

Mai jos se regăsesc câteva exemple de povești pe care le puteți folosi în procesul educațional.

Hans, micul păstor ²	
Tematici acoperite	cetățenie activă
Valori promovate (încredere, curaj, integritate, etc)	integritate, seriozitate, onestitate, încredere, fidelitate, politețe
Timp necesar	peste 30 de minute (în funcție de dinamică grupului)
Obiectivele povestirii	După lectura/audiția povestirii, cititorii/ascultătorii vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ✓ să fie fideli crezurilor proprii, dar și oamenilor din jur; ✓ să acționeze corect, cinstit și să ia decizii potrivite; ✓ să își susțină liber, dar neostentativ punctul de vedere;
Descrierea povestirii	Hans era un mic cioban ce trăia în Germania. Într-o zi, el își ținea oile lângă marginea unei păduri, când veni la el un vânător: <ul style="list-style-type: none"> - Cât de departe este cel mai apropiat sat? întrebă vânătorul. - Sunt șase mile, domnule, iar drumul este foarte îngust și s-ar putea să vă rătăciți. - Băiatul meu, spuse vânătorul, dacă îmi arăți drumul, te voi plăti bine. Hans dădu din cap și spuse: <ul style="list-style-type: none"> - Nu pot lăsa oile singure, s-ar răspândi prin pădure și le-ar putea mânca lupii. - Dar dacă se va pierde o oaie sau două, le voi plăti. Îți voi da mai mult decât poți câștiga într-un an. - Domnule, nu pot merge, zise Hâns. Oile sunt ale stăpânului meu. Dacă se pierd, eu voi fi de vină.

¹ Fundația Noi Orizonturi - Culegere de jocuri și povestiri - IMPACT, Metode de educație nonformală, Ediția a II-a, 2016

² Fundația Noi Orizonturi - Culegere de jocuri și povestiri - IMPACT, Metode de educație nonformală, Ediția a II-a, 2016

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsurile de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

	<p>- Dacă nu îmi poți arăta drumul, nu vrei să îmi găsești un ghid? Voi avea eu grijă de oi până te întorci.</p> <p>- Nu pot face nici asta. Oile nu cunosc vocea dumneavoastră.</p> <p>- Nu poți avea încredere în mine? Întrebă vânătorul</p> <p>- Nu, spuse Hans. Ai încercat să mă faci să-mi calc cuvântul pe care l-am dat stăpânului meu. De unde să știu că tu îți vei ține cuvântul? Vânătorul râse.</p> <p>- Ai dreptate, spuse el. Aș vrea să am încredere în servitorii mei așa cum stăpânul tău se poate încrede în tine. Arată-mi poteca. Voi încerca să ajung la sat singur. Chiar atunci au ieșit mai mulți oameni din pădure și au început să strige de bucurie.</p> <p>- Oh, domnule, credeam că v-ați rătăcit. Mai târziu, Hans a aflat, spre surprinderea lui, că vânătorul era prinț. Îi era teamă că acesta să nu se supere pe el. Dar în loc de asta, câteva zile mai târziu, a venit un servitor și l-a luat pe Hans la palat.</p> <p>- Hans, spuse prințul, aș vrea să lași oile și să vii să mă slujești pe mine. Știi că pot avea încredere în tine. Hans era foarte bucuros de norocul lui.</p> <p>- Dacă stăpânul meu își va găsi un alt păstor care să-mi ia locul, voi veni să vă slujesc bucuros. Așa că Hans s-a întors și a mai păzit turma de oi până când stăpânul lui a găsit un alt cioban. După asta l-a slujit pe prinț mulți ani.</p>
<p>Întrebări de reflecție și evaluare</p>	<p>Ce părere aveți despre Hans, despre comportamentul/atitudinea acestuia? Dar despre prinț? Cât de important este, pentru voi, cuvântul dat? Dar încrederea? Ce ar trebui să facă/cum ar trebui să fie un om, pentru ca voi să aveți încredere în el? Puteți avea încredere în cineva pe care îl întâlniți prima dată sau el trebuie să demonstreze că este o persoană de încredere?</p>

Dorințe ³	
Tematici acoperite	discriminare, diversitate
Valori promovate (încredere, curaj, integritate, etc)	încredere, respect, onestitate, responsabilitate
Timp necesar	peste 30 de minute (în funcție de dinamică grupului)
Obiectivele povestirii	<p>După lectura/audiția povestirii, cititorii/ascultătorii vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ să participe activ la viața comunității; ✓ să analizeze o situație din mai multe perspective; ✓ să emită judecăți de valoare, doar în cunoștință de cauză;
Descrierea povestirii	<p>Un filosof obișnuia să meargă pe dealuri și în păduri, ca să studieze legile după care se guvernează natura. După ce petrecea câteva zile în acest mod, se întorcea seara în sat, oamenii se adunau în jurul lui, iar el le povestea lucrurile pe care el le învățase. Într-o zi, unul din prietenii lui veni la el și-i spuse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ai vrea, te rog, să-mi aduci, când te întorci o ramură de păducel (arbust ale cărui fructe sunt comestibile,) ca să pot studia lecția pe care ne-ai predat-o săptămâna trecută despre acest arbust? - Da, spuse filosoful, o să-ți aduc ramura diseară.

³ Fundația Noi Orizonturi - Culegere de jocuri și povestiri - IMPACT, Metode de educație nonformală, Ediția a II-a, 2016

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsurile de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

	<p>Un al doilea prieten îl întrebă: – Ai putea să-mi aduci un trandafir pe care să-l studiez legat de lecția de aseară? – Da, o să-ți aduc trandafirul. Și imediat ce omul se pregătea în acea dimineață să plece din sat, un al treilea prieten îl opri: - Vrei să-mi aduci un crin, ca să pot studia lecția despre puritate pe care ai ținut-o aseară? Filosoful a promis că o să aducă și crinul. Seara, pe la apus, când bătrânul înțelept se întorcea în sat, cei trei îl așteptau, să-l întâmpine. I-a dat fiecăruia ceea ce îl rugase să-i aducă. Dintr-odată, omul care ceruse o ramură de păducel, se plânse: – Este o frunză moartă pe tulpina arbustului meu... Al doilea se plânse și el: – Este un ghimpe pe tulpina trandafirului meu! Cel de-al treilea spuse și el: – Este pământ pe rădăcina crinului meu! – Să văd, spuse filosoful. Și luă cele trei plante. De la primul prieten rupse frunza moartă de pe arbust și i-o dădu înapoi. A rupt ghimpele de pe tulpină trandafirului și i-l dădu celui de-al doilea prieten. A luat țărâna de pe rădăcina crinului și o puse în palma celui de-al treilea. Ținând acum în mână arbustul, trandafirul și crinul, spuse: –Acum, fiecare dintre voi are ceea ce a observat prima dată. Te-ai uitat după o frunză moartă și ai găsit-o; tu te-ai uitat după un ghimpe și era acolo; tu ai găsit țărâna pe crin pentru că am lăsat-o acolo. Puteți păstra ce v-a atras atenția prima dată. Eu o să rămân cu păducelul, trandafirul și liliacul pentru frumusețea pe care am văzut-o în ele. Găsim în lumea asta exact ceea ce căutăm. Dacă vrem să găsim lucruri murdare și urâte, de asta o să avem parte; dacă vrem să căutăm doar greșelile altora, fiți siguri că o să le găsim. Dar dacă vom căuta ceea ce este frumos și bun, lucruri frumoase și bune ni se vor întâmpla.</p>
Întrebări de reflecție și evaluare	<p>Cum vi se pare obiceiul filosofului de a studia și apoi de a transmite informațiile aflate? Preferăți să descoperiți singuri anumite aspecte ale realității sau să vi se aducă la cunoștință?</p>
Sugestii pentru follow up	<p>Facilitatorul le poate cere elevilor să realizeze colaje al căror mesaj să fie unul prodiversitate, antidiscriminare.</p>
Referințe	<p>sursa povestirii: Eric Copeland</p>

Ce legătură au copacii cu pacea?⁴

Tematici acoperite	cetățenie, drepturile omului, egalitate
---------------------------	---

⁴ sursa poveștii - 2004 Denise Roy <http://www.familyspirit.com>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsurile de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

Valori promovate (încredere, curaj, integritate, etc)	integritate, încredere, respect, responsabilitate, compasiune, participare
Timp necesar	peste 30 de minute
Obiectivele povestirii	După lectura/audiția povestirii, cititorii/ascultătorii vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ✓ să -și asume responsabilitatea de cetățeni activi, prin implicarea în rezolvarea problemelor comunității; ✓ să identifice soluții la diferitele probleme comunitare; ✓ să creadă în ideile și scopurile pe care și le-au propus; ✓ să manifeste perseverență și încredere pentru promovarea cauzelor drepte;
Descrierea povestirii	<p>O femeie din Africa, Dr. Wangari Maathai, este în acest an Laureatul Premiului Nobel pentru Pace. Iată povestea ei... Acum treizeci de ani, în Kenia, 90% din păduri au fost defrișate. Fără copaci care să susțină solul, pământul a devenit ca un desert. Când femeile și fetele mergeau după lemne pentru foc pentru a putea pregăti masa, ele trebuiau să caute ore în șir pentru a găsi câteva crenguțe rămase. O femeie pe numele de Wangari a văzut toate acestea întâmplându-se. Ea a decis că trebuie să existe o metodă mai bună de a avea grijă de pământ și de femeile și fetele din această țară. Atunci ea a plantat un copac. Iar după aceea a mai plantat unul... Ea dorea să planteze mii de copaci, dar a realizat că i-ar lua mult prea mult timp dacă ar face acest lucru singura. Așa că a învățat femeia care căuta crengi cum să planteze un copac și le-a plătit o mică sumă de bani pentru fiecare puiet crescut. În curând, a organizat femei din toată țara să planteze copaci, iar mișcarea lua amploare. Mișcarea s-a numit "Mișcarea Centurii Verzi", iar cu fiecare an care trecea tot mai mulți copaci acopereau pământul. Dar a mai avut loc încă ceva în timp ce femeile plantau copaci. Altceva în afară de copaci prindea rădăcini. Femeile începeau să aibă încredere în ele însele. Au început să vadă ca ele pot face diferența. Au realizat că sunt capabile de foarte multe lucruri și că pot fi egale cu un bărbat. Au realizat că trebuie să fie tratate drept persoane care merită tot respectul și demnitatea. Astfel de schimbări erau amenințătoare pentru unii. Președintele țării nu era bucuros cu astfel de fapte. Astfel, poliția a fost trimisă să o intimideze și să o bată pe Wangari pentru că a plantat copaci și pentru că a susținut ideea egalității și democrației în mințile oamenilor, în special în rândul femeilor. Ea a fost acuzată de subversiune și a fost arestată de multe ori. O dată, în timp ce Wangari încerca să planteze copaci, a fost bătută de paznicii angajați de firmele care doreau să păstreze pământul curățat. Ea a fost internată în spital cu leziuni la cap. Dar a supraviețuit, iar acest fapt a făcut-o să sărbătorească această ocazie prin plantarea unui copac acolo unde sunt."</p>
Întrebări de reflecție și evaluare	Putem noi accepta invitația lui Wangari? În timp ce privim în jurul cartierului sau orașului nostru, sau în timp ce privim în jurul țării noastre, de ce este nevoie? Care este echivalentul nostru de a planta un copac?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsurile de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

Parabola persoanelor în pericol de a se îneca ⁵	
Tematici acoperite	cetățenie
Valori promovate (încredere, curaj, integritate, etc)	responsabilitate
Timp necesar	peste 10 minute
Obiectivele povestirii	După lectura/audiția povestirii, cititorii/ascultătorii vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ✓ să diferențieze între cauze/efecte ale unei probleme; ✓ să privească la cauzele unei probleme atunci când caută rezolvarea ei;
Descrierea povestirii	Un bărbat a văzut o persoană îneacăndu-se într-un râu și a sărit în apă să o salveze. În ziua următoare, o altă persoană a fost luată de curenți și încă o dată, curajosul trecător, a plonjat în apele râului pentru a salva victima care se zbătea disperată. În următoarea zi, erau trei persoane în prag de a se îneca în râu. Și de această dată trecătorul a trebuit să ceară ajutor pentru a salva oamenii aflați în pericol. În ziua următoare erau zece persoane care trebuiau salvate, și mulți dintre localnici au trebuit să se alăture echipelor de salvare. În curând râul era plin de persoane care erau în pericol de a se îneca, și tot orașul a lucrat neîncetat la salvarea lor. În final, cineva a spus: “Ar trebui să mergem în susul râului să vedem de unde vin acești oameni care sunt în prag de a se îneca.” Dar alții au răspuns: “Nu putem - suntem mult prea ocupați salvând vieți aici, în josul râului.”
Întrebări de reflecție și evaluare	Despre ce este vorba în povestire? Ce soluție au găsit oamenii când tot mai multe persoane erau în pericol de înece? De ce cineva a propus să se meargă în susul râului? De ce ar fi mai bine să se meargă în susul râului? Cu ce situație din viața reală seamănă aceasta? Ce credeți că semnifică susul râului? Cum am putea noi ca membrii IMPACT să mergem „în susul râului” să rezolvăm problemele comunității?

Soarta se află în mâinile noastre	
Tematici acoperite	cetățenie activă antiviolență
Valori promovate (încredere, curaj, integritate, etc)	integritate, respect, responsabilitate
Timp necesar	maxim 15 minute
Obiectivele povestirii	După lectura/audiția povestirii, cititorii/ascultătorii vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ✓ să conștientizeze importanța cunoștințelor; ✓ să identifice factori care ne influențează deciziile de zi cu zi;
Descrierea povestirii	În mijlocul unui trib de băștinași americani trăia odată un tânăr rău, pe nume Spiritul Rău. El făcea tot timpul lucruri rele, cum ar fi să deschidă poarta și să lase caii să plece, să ascundă uneltele, să fure ouă și așa

⁵ Fundația Noi Orizonturi - Culegere de jocuri și povestiri - IMPACT, Metode de educație nonformală, Ediția a II-a, 2016

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Componenta 1 Măsuri de educație de tip a doua șansă - regiunea mai dezvoltată București-Ilfov
Titlu proiect: „ARIPĂ SPRE VIITOR”
Contract nr. POCU/666/6/23/135937

	<p>mai departe. De fiecare dată era prins și dus în fața Înțeleptului Satului pentru a fi certat. El îl ura pe Înțelept și într-o zi s-a hotărât să-i joace o farsă. A găsit o păsărică tocmai ieșită din cuib, a luat-o, a ascuns-o în palme așa încât nu i se vadă decât coada și a dus-o la Înțelept, pe care l-a întrebat: - Pasărea e moartă sau vie? S-a decis că dacă bătrânul va spune că e vie, o va zdrobi înainte să deschidă palma, demonstrându-l Înțeleptului că se înșelase. Dacă Înțeleptul ar fi spus că e moartă, atunci l-ar fi dat drumul să zboare și din nou i-ar fi demonstrat că se înșelase. Dar Înțeleptul i-a răspuns: - Soarta păsării este în mâna ta. El și-a dat seama de responsabilitatea care îl apăsa și i-a dat drumul să zboare. La fel și cu lucrurile pe care le învățăm. Le putem uita și le putem lăsa să moară sau le putem îngriji, le putem împărtăși cu alții și să le ținem în viață. Soarta noastră se află în mâinile noastre.</p>
Întrebări de reflecție și evaluare	<p>Cine este personajul principal? Care sunt trăsăturile lui de caracter? Ce a vrut să demonstreze prin faptele sale? A ales bine? Sunt situații în viață când deciziile pe care le luăm nu sunt tocmai cele mai potrivite? Ce factori ne influențează deciziile? Putem controla acei factori? Cum?</p>
Referințe	<p>Dietrich Fischer Academic Director, European University Center for Peace Studies, Austria.</p>